

HORTEN
KOMMUNE

Møteprotokoll for Råd for personer med funksjonsnedsettelse

Møtedato: 07.04.2026
Møtested: Møterom Adalsborgen, Rådhuset
Møtetid: Kl. 18:00 – 19:40

Møteleder: Gunnar Helge Hanssen

Til stede:	Parti
Bjørn Erik Flåtten	H
Tonislav Tisovec	Krf
Are Høgås	ORG
Gunnar Helge Hanssen	ORG
Helga Jerven	ORG
Karin Lise Gabrielsen	ORG

Forfall:	Parti
Anna Amundsen	ORG

Av 7 medlemmer var 6 til stede

Fra administrasjonen møtte: Kirsti Jansson, konst. leder samfunnsutvikling

Protokollfører: Brigitta Poosz Ludvigsen, konsulent

Presentasjoner:

- Hørselsutfordringer i sykehjem v/Kjersti h. Norheim, kommunalsjef Helse og mestring
- Internrevisjon på Dronningringen bofellesskap v/Kjersti H. Norheim, kommunalsjef
- Bekymringsmelding fra pårørende
- Undersøke forholdene i klagen
- Er tjenestene gode og trygge
- Forbedringsområder -
 - * Plikt til å planlegge
 - * Plikt til å gjennomføre
 - * Plikt til å evaluere
 - * Plikt til å korrigere
- Konklusjon - det lages plan for forbedringer

- Inngang i bolig uten tjenestlig formål v/Kjersti H. Norheim, kommunalsjef
 - Vurdering og håndtering av saken
- Stjeling av medisiner v/Kjersti H. Norheim, kommunalsjef
- Tiltaksoversikt CRPD 2026 v/Jenny Flobak, folkehelsekoordinator /kommunens CRPD-kontakt
 - Overordnede tiltak for hele kommunen
 - Gjennomgang av kommunal-områdenes tiltak
- Innspill fra rådet v/Jenny Flobak, folkehelsekoordinator /kommunens CRPD-kontakt
 - Utvikle en sterkere kultur for å ivareta og utnytte et større mangfold blant ansatte i Horten kommune
 - HR ønsker innspill fra rådet på hvordan kommunen kan bli bedre på dette
- Inkorpodering av CRPD i norsk lov v/Jenny Flobak, folkehelsekoordinator /kommunens CRPD-kontakt

Fratreden:

Karin Lise Gabrielsen forlot møtet etter presentasjonene.

Saker til behandling:

Fra og med sak 26/11 til og med sak 26/15

Horten
07.04.2026

Gunnar Helge Hanssen
Leder

Helga Jerven

Bjørn Erik Flåtten

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel
26/11	Godkjenning av møteprotokoll
26/12	Referatsaker
26/13	NOU 2026:1 En bærekraftig kommunesektor – høring
26/14	Strategiplan Mestring og helse 2026-2037
26/15	Folkehelse i Horten 2026
26/16	Egenandel på praktisk bistand/BPA og oppsettende virkning

26/11: Godkjenning av møteprotokoll

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Møteprotokoll godkjennes.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse 07.04.2026

RFF - 26/11 vedtak:

Møteprotokoll godkjennes.

Møtebehandling:

Votering:

Kommunedirektørens forslag enstemmig vedtatt.

26/12: Referatsaker

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Referatsaker tas til orientering.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse 07.04.2026

RFF - 26/12 vedtak:

Referatsak 26/02 løftes til behandling.

Referatsaker tas til orientering.

Møtebehandling:

Gunnar Hanssen foreslo:

Referatsak 26/02 løftes til behandling.

Votering:

Hanssens forslag enstemmig vedtatt.

Kommunedirektørens forslag enstemmig vedtatt.

26/13: NOU 2026:1 En bærekraftig kommunesektor – høring

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Råd for personer med funksjonsnedsettelse 07.04.2026

RFF - 26/13 vedtak:

«En bærekraftig kommunesektor» - Høringsuttalelse - NOU 2026:1

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Horten kommune arbeider for at menneskerettighetene til personer med funksjonsnedsettelse skal realiseres i vår kommune.

FN-konvensjonen om rettighetene til personer med funksjonsnedsettelse er innlemmet i menneskerettighetsloven siden 01.01.2026. Kommunene er dermed forpliktet til å iverksette nødvendige tiltak for å gjennomføre rettighetene i konvensjonen og til å endre regelverk og praksis som innebærer diskriminering.

Rådet er opptatt av at kommunene har reelle rammevilkår og incentiver til å oppfylle disse forpliktelsene. Våre kommentarer til kommunekommisjonens utredning bygger på rådets mandat om å bidra til at menneskerettighetene til personer med funksjonsnedsettelse blir realisert i norske kommuner.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Horten kommune vil gi følgende uttalelse om NOU 2026 : 1:

Rådet i Horten kommune går mot kommunekommisjonens forslag om:

1. å avvike lærernormen
2. å fjerne kompetansekrav til ansatte i helse- og omsorgstjenesten
3. på generelt grunnlag å innlemme eller ikke initiere - alle øremerkede landsdekkende tilskudd som finansierer ordinære kommunale oppgaver, der tilskuddet kommer i tillegg til hovedfinansieringen fra frie inntekter
4. å innlemme investeringstilskuddet til omsorgsboliger og sykehjem i rammetilskuddet
5. å ta bort krav til utforming av omsorgsboliger (ikke institusjonslignende preg, plasseres i ordinære og gode bomiljø, ikke være for mange, at brukergrupper ikke samlokaliseres på en uheldig måte)

Om kommisjonens signaler for delutredning 2 – våre bekymringer

I tillegg til at Rådet er uenige i ovenfor stående forslag fra kommisjonen, er vi også svært bekymret for noen av de rammene som kommisjonen signaliserer for andre delutredning. Kommisjonen signaliserer ytterligere forslag om å ta vekk bemanningsnormer, blant annet i barnehagesektoren. Den trekker også frem enkelte sider ved rettighetslovgivningen, for eksempel krav til saksbehandling og krav til rapportering og dokumentasjon, samt at kommisjonen ønsker å vurdere ytterligere forslag til innlemming av øremerkede tilskudd i rammeoverføringene. Her er Rådet ikke minst svært

bekymret for kommisjonens signal om å se på tilskudd for ressurskrevende tjenester. Vi kan allerede nå signalisere at Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Horten kommune, vil gå mot et forslag om å innlemme tilskuddet til ressurskrevende tjenester i rammetilskuddet.

Generelle kommentarer

På overordnet plan mener Rådet at øremerking på vesentlige områder for funksjonshemmedes livskvalitet og oppfyllelse av grunnleggende behov, bør benyttes i større omfang enn hva som er tilfelle i dag. Rettighetene må ikke svekkes, og krav til saksbehandling, dokumentasjon, rapportering og tilsyn må beholdes. I tillegg bør det i større grad enn hva som er tilfelle i dag, innføres sanksjoner for kommuner som bryter lovverket.

Mandatet for kommunekommisjonen er å foreslå endringer i statens styring av kommunesektoren som legger til rette for god ressursbruk, fleksibel bruk av personell og effektiv oppgaveløsning i kommunesektoren. Det skrives også i mandatet at «detaljert statlig styring skal være begrunnet i en konkret vurdering av om innskrenkningen i den kommunale handlefriheten er forholdsmessig sett opp mot nasjonale mål som likeverd og rettssikkerhet».

Argumentene for et sterkt lokalt selvstyre er blant annet at kommunene er best på å sikre god prioritering av ressurser fordi kommunene står nærmest sine innbyggere, kjenner de lokale behovene best og derfor kan skreddersy tjenester som barnehager, skole og pleie- og omsorgstjenester mer effektivt enn staten.

Funksjonshemmedes erfaringer i kommunenorge er at funksjonshemmedes menneskerettigheter brytes og at nasjonale målsetninger om rettssikkerhet og likeverd undermineres. Tvang og tvangsflytting, mangelfull prioritering av grunnskolene for å sikre individuell tilpasning og investering i barn og unges fremtid, manglende universell utforming og manglende satsning på dette samt mangelfulle tjenester som underminerer funksjonshemmedes muligheter for et selvstendig liv, preger funksjonshemmedes muligheter i alt for mange kommuner. Vi erfarer begrenset prioritering av Brukerstyrt personlig assistanse og andre nødvendige helse- og omsorgstjenester. Tilstrekkelig satsning på viktige tjenester som skal dekke grunnleggende behov prioriteres bort til fordel for økte disposisjonsfond i kommuneøkonomien og store investeringer i flotte rådhus, kulturbygg og idrettsanlegg.

Med utgangspunkt i våre erfaringer vil vi understreke følgende: Rådet i Horten kommune godtar ikke premisset om at sterkt lokalt selvstyre gir best prioritering ut fra lokale behov, god rettssikkerhet, likeverd eller kvalitetsmessig gode tjenester på en effektiv måte til de som har grunnleggende behov for gode tjenester. Med det som utgangspunkt mener vi at staten bør gi klare rammeverk gjennom lovgiving og økonomi for å sikre at funksjonshemmedes menneskerettigheter følges opp i norske kommuner.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Horten sine utdypende kommentarer:

1. Rådet i Horten kommune går mot å avvike lærernormen:

CRPD, funksjonshemmedes menneskerettigheter understreker funksjonshemmedes rett til utdanning uten diskriminering og på basis av like muligheter i et inkluderende utdanningssystem på alle nivåer. I menneskerettighetene spesifiseres at funksjonshemmede skal få nødvendig støtte innenfor rammen av det allmenne utdanningssystemet og at de får effektive støttetiltak tilpasset den enkeltes behov, i et miljø som gir størst mulig faglig og sosial utvikling, i tråd med målet om full inkludering. Da må det sikres nødvendig støtte med kvalifiserte pedagoger. Dersom lærernormen skrotes, er vi bekymret for at anstrengt kommuneøkonomi og fokus på effektivitet og reduserte personalutgifter vil bidra til manglende tilrettelegging og oppfølging. Funksjonshemmedes menneskerettigheter vil ikke bli et kommunalt fokus.

2. Rådet i Horten kommune går mot å fjerne kompetansekrav helse- og omsorgstjenesten:

Riksrevisjonens undersøkelse av rehabilitering i helse- og omsorgstjenestene fra 2024 viser at kun 14% av kommunene har på plass alle helse og omsorgstjenestene som er nedfelt i helse- og omsorgstjenesteloven (lege, sykepleier, fysioterapeut, jordmor, helsesykepleier, ergoterapeut og psykolog). Verst er dekningen knyttet til psykolog hvor bare 18% av kommunene oppfyller kravet om tilgjengelig psykolog.

Utviklingen i antall personer med psykiske problemer er økende i Norge. Økningen er størst i aldersgruppene 20 – 29 år og gruppen fra 30 til 39 år (FHI)^[1]. DPS reduserer sengeplasser og satser på dagtilbud, og mangler kapasitet for personer med psykiske problemer. Satsingen på lavterskeltilbud i kommunene monner ikke.

Å fjerne kompetansekravene i helse- og omsorgstjenesten vil føre til at kommunene formelt sett ikke lenger bryter loven. Det hjelper imidlertid ikke for funksjonshemmede som har behov for tilgang til psykolog, helsesykepleier, lege, fysioterapeut og ergoterapeut. Det gir bare kommuneadministratorer og folkevalgte bedre samvittighet for å omprioritere midler fra kompetansekrav til andre områder. Rådet i Horten kommune vil sterkt fraråde dette.

3. Rådet i Horten kommune går mot å innlemme øremerkede tilskudd som finansierer ordinære kommunale oppgaver der tilskuddet kommer i tillegg til finansiering via frie inntekter

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Horten kommune ber om mer øremerking, ikke mindre. Vi er imot overføring av øremerkingen av 22 tilskudd omgjøres til rammetilskudd som foreslått av kommunekommisjonen.

Rådende trend i KS og blant store deler av landets beslutningstakere, er at rammetilskudd til kommunene skal være normalen knyttet til finansiering av landets kommuner. Øremerkede tilskudd skal begrenses til et absolutt minimum og da knyttes til statlige satsningsområder.

Kommisjonens premiss er at kommunesektoren kjenner egne behov og utfordringer bedre enn staten, og at økonomisk rammestyring bedre legger til rette for at kommunesektoren kan tilby likeverdig tjenester av god kvalitet enn det et system med øremerkede tilskudd kan.

Oversikten over tiltak som kommisjonen ønsker innlemmet i rammetilskuddet viser følgende:

Av 22 tilskudd som foreslås innlemmet gjelder 16 enten utdanning eller helse & omsorg. Totalt innebærer det en totalreduksjon i øremerking på 4,3 mrd.

Skolene underfinansieres i alt for mange kommuner. I Fredrikstad har flere skoler etablert inngjerdede områder for barn som utagerer, fordi man mangler voksenressurser. I Sarpsborg vil kommunen samle elever med store funksjonsnedsettelse i eget skolebygg ved Sandbakken. Grunnen til kommunens segregering er økonomi.

Vel 2,6 mrd. kroner flyttes fra øremerkede tilskudd utdanning til de kommunale rammetilskuddene når det gjelder skole/utdanning, en sum som da vil kunne finansiere hva som helst i kommunene, og mange tilfeller trekkes vekk fra skolebudsjettene.

Åtte av 22 tilskudd gjelder området for Helse- og omsorg et område hvor mange kommuner sliter med å levere kvalitetsmessig gode tjenester. KS og media viser titt og ofte til en «yngrebølge» hvor yngre funksjonshemmede «bruker opp» ressursene til andre grupper. I november 2024 ble det i media fokusert på at man i Sarpsborg kommune i 2025 ville bruke mer på 1000 brukere innen boveiledning og barnevern enn på 6.690 elver fra 1. til 10. klasse i grunnskolen. De kostbare brukerne det var snakk om var personer med utviklingshemming, diagnoser i autisme spekteret og andre funksjonshemmede.

Vår erfaring er at yngre funksjonshemmede settes i gapestokken som sterkt ressurskrevende brukere uten at funksjonshemmedes menneskerettigheter om et selvstendig liv fokuseres, og også uten at kommunene nevner at de over et visst kostnadsnivå subsidieres 80% av kostnadene til pleie og omsorgstjenester. Kommunene benytter svært sårbare grupper av funksjonshemmede for å argumentere for mindre øremerking og større frihet. Dette inngir ikke spesielt stor tillitt til kommunal prioriteringskompetanse.

4. Rådet i Horten kommune går mot å innlemme investeringstilskuddet til omsorgsboliger og sykehjem i rammetilskuddet

Kommisjonen bruker som et av sine argumenter for å innlemme investeringstilskuddet til omsorgsboliger og sykehjem i rammetilskuddet, et poeng fra en av konsulentselskapet Agenda Kaupang sine rapporter. Der påpeker konsulentselskapet at heldøgns omsorgsplasser er kostbare og at staten gjennom investeringstilskuddet subsidierer den boformen som er dyrest for det offentlige. Det påpekes at tiltak som legger til rette for at eldre kan bo hjemme er rimeligere og at boformen kan føre til lite effektiv ressursbruk og utnyttelse av arbeidskraften i kommunen.

Dette står i motstrid til konsulentselskapenes og mange kommuners vurderinger når det gjelder funksjonshemmede. For disse gruppene argumenteres det gjerne med behovet for effektivisering av arbeidskraft innebærer at det må bygges stort – med flest mulig boenheter på et sted, og da helst samlokalisert med basen for helse- og omsorgstjenester og evt. tilbud med dagaktiviteter. Funksjonshemmede med store og mindre behov for helse- og omsorgstjenester tilbys eller tvangsflyttes til slike store samlokaliseringer, uavhengig av personenes egne ønsker.

Funksjonshemmedes menneskerettigheter er klar på at funksjonshemmede skal kunne bo der man vil, med hvem man vil, og ha tilgang på nødvendige tjenester. Erfaringene viser brudd på denne retten. Saken om Trond Posaasen i Stange kommune som ble forsøkt tvangsflyttet fra et lite bofellesskap han hadde bodd i 35 år, viser hvordan kommunene manøvrerer. Han skulle inn i et større bofellesskap. Marita fra Herøy ble først tvangsflyttet til et større bofellesskap i nærheten av barndomshjemmet, men ble så tvangsflyttet 45 mil bort.

KS og kommisjonen er opptatt av kommunalt selvstyre og at rammeoverføringer gjør mulighetene større for å kunne prioritere slik de vil. De påpeker at de selv vet best hvordan ressursene skal prioriteres og hvordan ressursene skal benyttes mest mulig effektivt. Prioriteringene skjer i så fall etter en bedriftsøkonomisk tankegang, ikke på bakgrunn av verdier basert på menneskerettigheter og samfunnsøkonomiske vurderinger.

5. Rådet i Horten kommune går mot å fjerne krav om at omsorgsboliger ikke skal være nye institusjoner

Ansvarsreformen fra 1991 innebar at utviklingshemmede skulle ut av institusjon og inn i egne boliger. I perioden 90-96 ble det oppført 3500 boliger til utviklingshemmede med lån og tilskudd fra Husbanken og evalueringen viste at det store flertallet fikk egne leiligheter og bedre plass^[2]. Målsetningen med reformen var normalisering og selvstendighet – ikke institusjon.

I dag viser praksis at mange kommuner ønsker stordriftsfordeler gjennom å samlokalisere flest mulig boliger, gjerne sammen med helse- og omsorgstjenester, evt. dagtilbud på samme sted. Vi er på full fart inn i nye institusjoner for funksjonshemmede med behov for helse- og omsorgstjenester. Slik organisering er i strid med funksjonshemmedes menneskerettigheter. På tross av at CRPD nå er inkorporert i Menneskerettsloven ser vi i dag altså en utvikling mot nye institusjoner for funksjonshemmede.

Møtebehandling:

«En bærekraftig kommunesektor» - Høringsuttalelse - NOU 2026:1

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Horten kommune arbeider for at menneskerettighetene til personer med funksjonsnedsettelse skal realiseres i vår kommune.

FN-konvensjonen om rettighetene til personer med funksjonsnedsettelse er innlemmet i menneskerettighetsloven siden 01.01.2026. Kommunene er dermed forpliktet til å iverksette nødvendige tiltak for å gjennomføre rettighetene i konvensjonen og til å endre regelverk og praksis som innebærer diskriminering.

Rådet er opptatt av at kommunene har reelle rammevilkår og insentiver til å oppfylle disse forpliktelsene. Våre kommentarer til kommunekommisjonens utredning bygger på rådets mandat om å bidra til at menneskerettighetene til personer med funksjonsnedsettelse blir realisert i norske kommuner.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Horten kommune vil gi følgende uttalelse om NOU 2026 : 1:

Rådet i Horten kommune går mot kommunekommisjonens forslag om:

1. å avvike lærernormen
2. å fjerne kompetansekrav til ansatte i helse- og omsorgstjenesten
3. på generelt grunnlag å innlemme eller ikke initiere - alle øremerkede landsdekkende tilskudd som finansierer ordinære kommunale oppgaver, der tilskuddet kommer i tillegg til hovedfinansieringen fra frie inntekter
4. å innlemme investeringstilskuddet til omsorgsboliger og sykehjem i rammetilskuddet
5. å ta bort krav til utforming av omsorgsboliger (ikke institusjonslignende preg, plasseres i ordinære og gode bomiljø, ikke være for mange, at brukergrupper ikke samlokaliseres på en uheldig måte)

Om kommisjonens signaler for delutredning 2 – våre bekymringer

I tillegg til at Rådet er uenige i ovenfor stående forslag fra kommisjonen, er vi også svært bekymret for noen av de rammene som kommisjonen signaliserer for andre delutredning. Kommisjonen signaliserer ytterligere forslag om å ta vekk bemanningsnormer, blant annet i barnehagesektoren. Den trekker også frem enkelte sider ved rettighetslovgivningen, for eksempel krav til saksbehandling og krav til rapportering og dokumentasjon, samt at kommisjonen ønsker å vurdere ytterligere forslag til innlemming av øremerkede tilskudd i rammeoverføringene. Her er Rådet ikke minst svært bekymret for kommisjonens signal om å se på tilskudd for ressurskrevende tjenester. Vi kan allerede nå signalisere at Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Horten kommune, vil gå mot et forslag om å innlemme tilskuddet til ressurskrevende tjenester i rammetilskuddet.

Generelle kommentarer

På overordnet plan mener Rådet at øremerking på vesentlige områder for funksjonshemmedes livskvalitet og oppfyllelse av grunnleggende behov, bør benyttes i større omfang enn hva som er tilfelle i dag. Rettighetene må ikke svekkes, og krav til saksbehandling, dokumentasjon, rapportering og tilsyn må beholdes. I tillegg bør det i større grad enn hva som er tilfelle i dag, innføres sanksjoner for kommuner som bryter lovverket.

Mandatet for kommunekommisjonen er å foreslå endringer i statens styring av kommunesektoren som legger til rette for god ressursbruk, fleksibel bruk av personell og effektiv oppgaveløsning i kommunesektoren. Det skrives også i mandatet at «detaljert statlig styring skal være begrunnet i en konkret vurdering av om innskrenkningen i den kommunale handlefriheten er forholdsmessig sett opp mot nasjonale mål som likeverd og rettssikkerhet».

Argumentene for et sterkt lokalt selvstyre er blant annet at kommunene er best på å sikre god prioritering av ressurser fordi kommunene står nærmest sine innbyggere, kjenner de lokale behovene best og derfor kan skreddersy tjenester som barnehager, skole og pleie- og omsorgstjenester mer effektivt enn staten.

Funksjonshemmedes erfaringer i kommunenorge er at funksjonshemmedes menneskerettigheter brytes og at nasjonale målsetninger om rettssikkerhet og likeverd undermineres. Tvang og tvangsflytting, mangelfull prioritering av grunnskolene for å sikre individuell tilpasning og investering i barn og unges fremtid, manglende universell utforming og manglende satsning på dette samt mangelfulle tjenester som underminerer funksjonshemmedes muligheter for et selvstendig liv, preger funksjonshemmedes muligheter i alt for mange kommuner. Vi erfarer begrenset prioritering av Brukerstyrt personlig assistanse og andre nødvendige helse- og omsorgstjenester. Tilstrekkelig satsning på viktige tjenester som skal dekke grunnleggende behov prioriteres bort til fordel for økte disposisjonsfond i kommuneøkonomien og store investeringer i flotte rådhus, kulturbygg og idrettsanlegg.

Med utgangspunkt i våre erfaringer vil vi understreke følgende: Rådet i Horten kommune godtar ikke premisset om at sterkt lokalt selvstyre gir best prioritering ut fra lokale behov, god rettssikkerhet, likeverd eller kvalitetsmessig gode tjenester på en effektiv måte til de som har grunnleggende behov for gode tjenester. Med det som utgangspunkt mener vi at staten bør gi klare rammeverk gjennom lovgiving og økonomi for å sikre at funksjonshemmedes menneskerettigheter følges opp i norske kommuner.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Horten sine utdypende kommentarer:

1. Rådet i Horten kommune går mot å avvike lærernormen:

CRPD, funksjonshemmedes menneskerettigheter understreker funksjonshemmedes rett til utdanning uten diskriminering og på basis av like muligheter i et inkluderende utdanningssystem på alle nivåer. I menneskerettighetene spesifiseres at funksjonshemmede skal få nødvendig støtte innenfor rammen av det allmenne utdanningssystemet og at de får effektive støttetiltak tilpasset den enkeltes behov, i et miljø som gir størst mulig faglig og sosial utvikling, i tråd med målet om full inkludering. Da må det sikres nødvendig støtte med kvalifiserte pedagoger. Dersom lærernormen skrotes, er vi bekymret for at anstrengt kommuneøkonomi og fokus på effektivitet og reduserte personalutgifter vil bidra til manglende tilrettelegging og oppfølging. Funksjonshemmedes menneskerettigheter vil ikke bli et kommunalt fokus.

2. Rådet i Horten kommune går mot å fjerne kompetansekrav helse- og omsorgstjenesten:

Riksrevisjonens undersøkelse av rehabilitering i helse- og omsorgstjenestene fra 2024 viser at kun 14% av kommunene har på plass alle helse og omsorgstjenestene som er nedfelt i helse- og omsorgstjenesteloven (lege, sykepleier, fysioterapeut, jordmor, helsesykepleier, ergoterapeut og psykolog). Verst er dekningen knyttet til psykolog hvor bare 18% av kommunene oppfyller kravet om tilgjengelig psykolog.

Utviklingen i antall personer med psykiske problemer er økende i Norge. Økningen er størst i aldersgruppene 20 – 29 år og gruppen fra 30 til 39 år (FHI)^[1]. DPS reduserer sengeplasser og satser på dagtilbud, og mangler kapasitet for personer med psykiske problemer. Satsingen på lavterskeltilbud i kommunene monner ikke.

Å fjerne kompetansekravene i helse- og omsorgstjenesten vil føre til at kommunene formelt sett ikke lenger bryter loven. Det hjelper imidlertid ikke for funksjonshemmede som har behov for tilgang til psykolog, helsesykepleier, lege, fysioterapeut og ergoterapeut. Det gir bare kommuneadministratorer og folkevalgte bedre samvittighet for å omprioritere midler fra kompetansekrav til andre områder. Rådet i Horten kommune vil sterkt fraråde dette.

3. Rådet i Horten kommune går mot å innlemme øremerkede tilskudd som finansierer ordinære kommunale oppgaver der tilskuddet kommer i tillegg til finansiering via frie inntekter

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Horten kommune ber om mer øremerking, ikke mindre. Vi er imot overføring av øremerkingen av 22 tilskudd omgjøres til rammetilskudd som foreslått av kommunekommisjonen.

Rådende trend i KS og blant store deler av landets beslutningstakere, er at rammetilskudd til kommunene skal være normalen knyttet til finansiering av landets kommuner. Øremerkede tilskudd skal begrenses til et absolutt minimum og da knyttes til statlige satsningsområder.

Kommisjonens premiss er at kommunesektoren kjenner egne behov og utfordringer bedre enn staten, og at økonomisk rammestyring bedre legger til rette for at kommunesektoren kan tilby likeverdig tjenester av god kvalitet enn det et system med øremerkede tilskudd kan.

Oversikten over tiltak som kommisjonen ønsker innlemmet i rammetilskuddet viser følgende:

Av 22 tilskudd som foreslås innlemmet gjelder 16 enten utdanning eller helse & omsorg. Totalt innebærer det en totalreduksjon i øremerking på 4,3 mrd.

Skolene underfinansieres i alt for mange kommuner. I Fredrikstad har flere skoler etablert inngjerdede områder for barn som utagerer, fordi man mangler voksenressurser. I Sarpsborg vil kommunen samle elever med store funksjonsnedsettelser i eget skolebygg ved Sandbakken. Grunnen til kommunens segregering er økonomi.

Vel 2,6 mrd. kroner flyttes fra øremerkede tilskudd utdanning til de kommunale rammetilskuddene når det gjelder skole/utdanning, en sum som da vil kunne finansiere hva som helst i kommunene, og mange tilfeller trekkes vekk fra skolebudsjettene.

Åtte av 22 tilskudd gjelder området for Helse- og omsorg et område hvor mange kommuner sliter med å levere kvalitetsmessig gode tjenester. KS og media viser titt og ofte til en «yngrebølge» hvor yngre funksjonshemmede «bruker opp» ressursene til andre grupper. I november 2024 ble det i media fokusert på at man i Sarpsborg kommune i 2025 ville bruke mer på 1000 brukere innen boveiledning og barnevern enn på 6.690 elver fra 1. til 10. klasse i grunnskolen. De kostbare brukerne det var snakk om var personer med utviklingshemming, diagnoser i autisme spekteret og andre funksjonshemmede.

Vår erfaring er at yngre funksjonshemmede settes i gapestokken som sterkt ressurskrevende brukere uten at funksjonshemmedes menneskerettigheter om et selvstendig liv fokuseres, og også uten at kommunene nevner at de over et visst kostnadsnivå subsidieres 80% av kostnadene til pleie og omsorgstjenester. Kommunene benytter svært sårbare grupper av funksjonshemmede for å argumentere for mindre øremerking og større frihet. Dette inngir ikke spesielt stor tillitt til kommunal prioriteringskompetanse.

4. Rådet i Horten kommune går mot å innlemme investeringstilskuddet til omsorgsboliger og sykehjem i rammetilskuddet

Kommisjonen bruker som et av sine argumenter for å innlemme investeringstilskuddet til omsorgsboliger og sykehjem i rammetilskuddet, et poeng fra en av konsultentselskapet Agenda Kaupang sine rapporter. Der påpeker konsultentselskapet at heldøgns omsorgsplasser er kostbare og at staten gjennom investeringstilskuddet subsidierer den boformen som er dyrest for det offentlige. Det påpekes at tiltak som legger til rette for at eldre kan bo hjemme er rimeligere og at boformen kan føre til lite effektiv ressursbruk og utnyttelse av arbeidskraften i kommunen.

Dette står i motstrid til konsultentselskapenes og mange kommuners vurderinger når det gjelder funksjonshemmede. For disse gruppene argumenteres det gjerne med behovet for effektivisering av arbeidskraft innebærer at det må bygges stort – med flest mulig boenheter på et sted, og da helst samlokalisert med basen for helse- og omsorgstjenester og evt. tilbud med dagaktiviteter. Funksjonshemmede med store og mindre behov for helse- og omsorgstjenester tilbys eller tvangsflyttes til slike store samlokaliseringer, uavhengig av personenes egne ønsker.

Funksjonshemmedes menneskerettigheter er klar på at funksjonshemmede skal kunne bo der man vil, med hvem man vil, og ha tilgang på nødvendige tjenester. Erfaringene viser brudd på denne retten. Saken om Trond Posaasen i Stange kommune som ble forsøkt tvangsflyttet fra et lite bofellesskap han hadde bodd i 35 år, viser hvordan kommunene manøvrerer. Han skulle inn i et større bofellesskap. Marita fra Herøy ble først tvangsflyttet til et større bofellesskap i nærheten av barndomshjemmet, men ble så tvangsflyttet 45 mil bort.

KS og kommisjonen er opptatt av kommunalt selvstyre og at rammeoverføringer gjør mulighetene større for å kunne prioritere slik de vil. De påpeker at de selv vet best hvordan ressursene skal prioriteres og hvordan ressursene skal benyttes mest mulig effektivt. Prioriteringene skjer i så fall etter en bedriftsøkonomisk tankegang, ikke på bakgrunn av verdier basert på menneskerettigheter og samfunnsøkonomiske vurderinger.

5. Rådet i Horten kommune går mot å fjerne krav om at omsorgsboliger ikke skal være nye institusjoner

Ansvarsreformen fra 1991 innebar at utviklingshemmede skulle ut av institusjon og inn i egne boliger. I perioden 90-96 ble det oppført 3500 boliger til utviklingshemmede med lån og tilskudd fra Husbanken og evalueringen viste at det store flertallet fikk egne leiligheter og bedre plass^[2]. Målsetningen med reformen var normalisering og selvstendighet – ikke institusjon.

I dag viser praksis at mange kommuner ønsker stordriftsfordeler gjennom å samlokalisere flest mulig boliger, gjerne sammen med helse- og omsorgstjenester, evt. dagtilbud på samme sted. Vi er på full fart inn i nye institusjoner for funksjonshemmede med behov for helse- og omsorgstjenester. Slik organisering er i strid med funksjonshemmedes menneskerettigheter. På tross av at CRPD nå er inkorporert i Menneskerettsloven ser vi i dag altså en utvikling mot nye institusjoner for funksjonshemmede.

Votering:

Hanssens forslag enstemmig vedtatt.

26/14: Strategiplan Mestring og helse 2026-2037

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Planen tas vedtas som foreslått.

Strategier og virkemidler følges opp og konkretiseres i relevant fremtidig planverk.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse 07.04.2026

RFF - 26/14 vedtak:

Planen tas vedtas som foreslått.

Strategier og virkemidler følges opp og konkretiseres i relevant fremtidig planverk.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse har følgende kommentarer til strategiplanen:

1. Planen har mye fokus på teknologi, egen mestring, lokalsamfunn og frivillighet, og mindre på hva kommunen skal bidra med av helsetjenester for dem som trenger bistand. Utformingen og nivået av helsetjenester som kommunen skal tilby bør komme tydeligere frem av strategien for at den skal kunne gi reell retning.
2. På side 3, nest nederste avsnitt: Omtale av personer med fysiske funksjonsnedsettelser mangler.
3. Under virkemiddel Tilby og utvikle helsetjenester: Legg til følgende tekst i tråd med CPRD-prosjektet som Horten er med i: "Vi legger menneskerettighetene for personer med nedsatt funksjonsevne til grunn i saksbehandling og vedtak og når vi utformer og yter tjenester til denne gruppen"
4. Under virkemiddel Tilby og utvikle helsetjenester: Legg til følgende tekst: "Styrke lavterskeltilbud for personer med psykiske lidelser, som holdes åpent for alle hver dag."
5. På oversikten over lenker, bakgrunnskunnskap: Lenke til veilederen om menneskerettighetene for personer med nedsatt funksjonsevne mangler.

Møtebehandling:

Forslag fra Helga Jerven og Karin Lise Borea Gabrielsen, foreslått av Helga Jerven, Organisasjoner

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse har følgende kommentarer til strategiplanen:

1. Planen har mye fokus på teknologi, egen mestring, lokalsamfunn og frivillighet, og mindre på hva kommunen skal bidra med av helsetjenester for dem som trenger bistand. Utformingen og nivået av helsetjenester som kommunen skal tilby bør komme tydeligere frem av strategien for at den skal kunne gi reell retning.
2. På side 3, nest nederste avsnitt: Omtale av personer med fysiske funksjonsnedsettelser mangler.
3. Under virkemiddel Tilby og utvikle helsetjenester: Legg til følgende tekst i tråd med CPRD-prosjektet som Horten er med i: "Vi legger menneskerettighetene for personer med nedsatt funksjonsevne til grunn i saksbehandling og vedtak og når vi utformer og yter tjenester til denne gruppen"
4. Under virkemiddel Tilby og utvikle helsetjenester: Legg til følgende tekst: "Styrke lavterskeltilbud for personer med psykiske lidelser, som holdes åpent for alle hver dag."
5. På oversikten over lenker, bakgrunnskunnskap: Lenke til veilederen om menneskerettighetene for personer med nedsatt funksjonsevne mangler.

Votering:

Kommunedirektørens forslag enstemmig vedtatt.

Jerven og Gabrielsens tilleggssforslag enstemmig vedtatt.

26/15: Folkehelse i Horten 2026**Kommunedirektørens forslag til vedtak**

Levekårskartlegging 2026, Folkehelseprofil 2026 og resultater fra Folkehelseundersøkelsen 2025 tas til orientering.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse 07.04.2026**RFF - 26/15 vedtak:**

Levekårskartlegging 2026, Folkehelseprofil 2026 og resultater fra Folkehelseundersøkelsen 2025 tas til orientering.

Møtebehandling:**Votering:**

Kommunedirektørens forslag enstemmig vedtatt.

26/16: Egenandel på praktisk bistand/BPA og oppsettende virkning**Kommunedirektørens forslag til vedtak****Råd for personer med funksjonsnedsettelse 07.04.2026****RFF - 26/16 vedtak:**

Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne ber kommunedirektøren orientere rådet om følgende:

1. Kommunens praksis ved beregning av riktig egenandel til timespris for praktisk bistand, som beskrevet i egenandelsforskriften.
2. Om, og hvordan, kommunen gjør en individuell vurdering av om egenandelen er så høy at man ikke får dekket sitt personlige behov og bære sitt ansvar som forsørger, og om personer med vedtak om praktisk bistand informeres om denne muligheten.
3. Kommunens praksis ved reduksjon eller avslutning av BPA-vedtak, herunder om varsling og oppsettende virkning.

Om egenandeler for praktisk bistand (punkt 1 og 2)

I § 9 i egenandelsforskriften fastslås det hvordan egenandel på timespris skal beregnes. I følge Norges Handikapforbund gjør ikke alle kommuner denne utregningen riktig. Det er for eksempel ikke lov til å ta inn kostnader som reise, bilhold og tiden bruker som ikke er i direkte kontakt med brukeren av ordningen.

I tillegg fastslår forskriften at "Egenandelen kan ikke settes høyere enn at vedkommende beholder tilstrekkelig til å dekke personlige behov og bære sitt ansvar som forsørger." Det vil si at kommunen både må se på totaløkonomien til den som søker om tjenester og at man må vurdere hva som er tilstrekkelig. Norges Handikapforbund erfarer at svært få kommuner gjør dette.

Gjengangeren fortalte i 2025 om Marius, som fikk firedoblet regningen fra Horten kommune uten varsel. Tjenesteleder svarer i saken at kommunen kun forholder seg til tabellen som er vedtatt av politikerne, i strid med retten til individuell vurdering. Lenke til saken:

<https://www.gjengangeren.no/marius-fra-horten-fikk-firedoblet-regningen-fra-kommunen-fristende-a-be-om-a-fa-redusert-trygda/s/5-60-1138357>

Egenandelen satt av politikerne i Horten er høy og kan gå hardt ut over økonomien til den enkelte tjenestemottaker eller husholdning. En husstand med samlet inntekt på 265 000 kroner må betale 12.720 kroner per år for en halvtime med praktisk bistand i uka. En husstand som tjener 5G får en utgift på 55.120 kroner per år dersom de trenger 2 timer praktisk bistand i uka. Det tilsvarer inntil 8,5 % av inntekten. Det oppleves som en urimelig ekstraskatt på funksjonshemming.

Om reduksjon eller avslutning av BPA-vedtak (punkt 3)

Norges Handikapforbund erfarer at noen kommuner reduserer eller avslutter BPA-vedtak. Samtidig vet vi at Statsforvalteren opphever eller omgjør 40 % av klagen på BPA. Å få kutt i BPA-timer gjør at du må omorganisere livet ditt, og assistenter mister jobben. Dersom Statsforvalteren opphever kuttet, har du stått uten riktig vedtak i hele klageperioden. Derfor bør prinsippet være at tjenestemottakere blir varslet minst tre måneder før endringen trer i kraft. Videre må tjenestemottakeren få beholde vedtaket inntil en eventuell klage hos Statsforvalteren er behandlet og trådt i kraft.

Møtebehandling:

Tilleggsforslag fra Helga Jerven og Karin Lise Gabrielsen, foreslått av Helga Jerven, Organisasjoner

Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne ber kommunedirektøren orientere rådet om følgende:

1. Kommunens praksis ved beregning av riktig egenandel til timespris for praktisk bistand, som beskrevet i egenandelsforskriften.
2. Om, og hvordan, kommunen gjør en individuell vurdering av om egenandelen er så høy at man ikke får dekket sitt personlige behov og bære sitt ansvar som forsørger, og om personer med vedtak om praktisk bistand informeres om denne muligheten.

3. Kommunens praksis ved reduksjon eller avslutning av BPA-vedtak, herunder om varsling og oppsettende virkning.

Om egenandeler for praktisk bistand (punkt 1 og 2)

I § 9 i egenandelsforskriften fastslås det hvordan egenandel på timespris skal beregnes. I følge Norges Handikapforbund gjør ikke alle kommuner denne utregningen riktig. Det er for eksempel ikke lov til å ta inn kostnader som reise, bilhold og tiden bruker som ikke er i direkte kontakt med brukeren av ordningen.

I tillegg fastslår forskriften at "Egenandelen kan ikke settes høyere enn at vedkommende beholder tilstrekkelig til å dekke personlige behov og bære sitt ansvar som forsørger." Det vil si at kommunen både må se på totaløkonomien til den som søker om tjenester og at man må vurdere hva som er tilstrekkelig. Norges Handikapforbund erfarer at svært få kommuner gjør dette.

Gjengangeren fortalte i 2025 om Marius, som fikk firedoblet regningen fra Horten kommune uten varsel. Tjenesteleder svarer i saken at kommunen kun forholder seg til tabellen som er vedtatt av politikerne, i strid med retten til individuell vurdering. Lenke til saken:

<https://www.gjengangeren.no/marius-fra-horten-fikk-firedoblet-regningen-fra-kommunen-fristende-a-be-om-a-fa-redusert-trygda/s/5-60-1138357>

Egenandelen satt av politikerne i Horten er høy og kan gå hardt ut over økonomien til den enkelte tjenestemottaker eller husholdning. En husstand med samlet inntekt på 265 000 kroner må betale 12.720 kroner per år for en halvtime med praktisk bistand i uka. En husstand som tjener 5G får en utgift på 55.120 kroner per år dersom de trenger 2 timer praktisk bistand i uka. Det tilsvarer inntil 8,5 % av inntekten. Det oppleves som en urimelig ekstraskatt på funksjonshemning.

Om reduksjon eller avslutning av BPA-vedtak (punkt 3)

Norges Handikapforbund erfarer at noen kommuner reduserer eller avslutter BPA-vedtak. Samtidig vet vi at Statsforvalteren opphever eller omgjør 40 % av klage på BPA. Å få kutt i BPA-timer gjør at du må omorganisere livet ditt, og assistenter mister jobben. Dersom Statsforvalteren opphever kuttet, har du stått uten riktig vedtak i hele klageperioden. Derfor bør prinsippet være at tjenestemottakere blir varslet minst tre måneder før endringen trer i kraft. Videre må tjenestemottakeren få beholde vedtaket inntil en eventuell klage hos Statsforvalteren er behandlet og trådt i kraft.

Votering:

Fellesforslag fra Helga Jerven og Karin Lise Gabrielsen enstemmig vedtatt.